Verbonden Partijen

Gemeente Druten 2021

Contents

Voorwoord 4
Waarom deze nota? 4
Overeenkomsten 4
Het doel en vervolg 4
Dilemma's 4
De Drutense Afspraken 4
1. Inleiding: Het begrip Verbonden Partijen 6
1.1. Wat zijn Verbonden Partijen? 6
1.1.1. Bestuurlijk belang 6
1.1.2. Financieel belang 6
1.2. De Verbonden Partijen van de gemeente Druten 6
1.2.1. Meer informatie over de Verbonden Partijen 7
1.3. Het belang van Druten in de Verbonden Partijen 9
2. Fase 1: Oprichten 10
2.1. De aanleiding voor samenwerking 10
2.2. Stappenplan 10
2.3. Het besluitvormingsproces 11
3. Fase 2: Sturen 12
3.1. Het belang en de complexiteit 12
3.1.1. Complexe sturing 12
3.1.2. Het doel van sturen 12
3.1.3. Bewuste keuzes 12
3.1.4. Actieve opstelling 12
3.2. De rollen 12
3.2.1. Eigenaar 12
3.2.2. Opdrachtgever 13
3.2.3. Strijdige belangen 13
3.2.4. Rol van de gemeenteraad 13
3.2.5. Rol van het college 13
3.2.6. Rol van het ambtelijk apparaat 14
3.3. De instrumenten om te sturen 14
3.3.1. Sturingsinstrumenten voor informatievoorziening: 14
3.3.2. Sturingsinstrumenten voor verantwoording: 14
3.3.3. Instrumenten voor bijsturing: 14
3.3.4. Overige: 14

3.4. De sturing van de Verbonden Partijen 15
3.4.1. Risicoprofielen 15
3.4.2. Toezichtarrangement 15
3.4.3. De verbonden partijen en de toezichtarrangementen 16
3.5. Wijziging wet gemeenschappelijke regelingen 16
4. Fase 3: Evalueren 17
4.1. Periodieke evaluatie 17
4.2. Vier deelgebieden 17
4.3. Evaluatie is maatwerk 17
4.4. Advies aan de raad 17
4.5. Bijsturen 17
5. Fase 4: Beëindigen 18
5.1. Afspraken over beëindiging 18
5.2. Voor- en nadelen afwegen 18
5.3. Rol van college en raad 18
Bijlagen 19
Raadsduo's 19
De verschillende rechtsvormen 20
Werkwijze evaluatie, wat wordt geëvalueerd en hoe wordt dit gedaan? 23
Verdieping rolverdeling college en raad 24
Rolverdeling tussen raad en college aanloopfase 24
Rolverdeling tussen raad en college uitvoerfase 24

Voorwoord

Steeds vaker werken we als gemeente samen in verbonden partijen om doelen te bereiken. Natuurlijk staat ook in zo'n samenwerking het belang van onze inwoners centraal. Samen met de verbonden partij werken we eraan het beste te bereiken voor onze inwoners.

Waarom deze nota?

Verbonden partijen staan vaak meer op afstand van het gemeentelijk bestuur. Dat wordt door raadsleden zo ervaren, maar ze staan ook daadwerkelijk op meer afstand. Bovendien zijn de verbonden partijen een groot deel van onze gemeentelijk begroting. In deze nota wordt inzicht gegeven in de manier op grip te houden op de verbonden partijen. Op die manier kunnen we als gemeente sturen op de afgesproken doelen.

Overeenkomsten

Gezien het ambtelijke apparaat van de Gemeente Druten deel uitmaakt van een gezamenlijke werkorganisatie met de gemeente Wijchen, zullen er in dit document overeenkomsten gevonden worden in de aanpak van de oprichting, de sturing, de evaluatie, de beëindiging en ook het belang van de verbonden partijen. Hiervoor is gekozen, zodat de genoemde partijen uit hoofdstuk 1.2. op een effectieve en efficiënte manier voor beide gemeenten uitgevoerd kan worden.

Het doel en vervolg

Het doel van deze nota is om kaders vast te stellen voor de sturing van verbonden partijen. Die zorgen ervoor dat in Druten een goede afweging gemaakt kan worden als er gewerkt wordt met een verbonden partij. Raad en college kunnen zo grip houden op de verbonden partijen en bijsturen wanneer nodig. De kaders bevatten twee delen: het gekozen toezicht per verbonden partij en de afspraken zoals samengevat.

Dilemma's

Bij het aangaan van een verbonden partij kunnen een aantal dilemma's zich voordoen. Bij het aangaan van een verbonden partij in de regio zal invloed vanuit individuele (en vooral kleinere) gemeenten verminderen, en zal het bestuur hiervan op afstand plaatsvinden. Daarnaast kunnen té gedetailleerde afspraken leiden tot een administratieve last. Wanneer er teveel tijd wordt besteed aan de administratie gaat dat ten koste van de feitelijke uitvoering. Ook een dubbele rol van bestuurders vraagt professionaliteit en het vermogen om het één van het ander los te zien, en eventueel met een dubbele pet te moeten kunnen werken.

De Drutense Afspraken

Afspraak 1: Als we ons verbinden aan een verbonden partij, doorlopen we het stappenplan en leggen we bij elke stap de overwegingen vast. (oprichten)

Afspraak 2: Als we ons verbinden aan een verbonden partij legt het college een procesvoorstel voor aan de raad. Hierin staan de te zetten stappen en per stap de informatie en besluiten. (oprichten)

Afspraak 3: Bij het aangaan van een verbonden partij heeft publiekrechtelijke samenwerking de voorkeur boven privaatrechtelijke samenwerking. Dit omdat publiekrechtelijke samenwerking meer waarborgen biedt voor democratische controle, verantwoording en transparantie. (oprichten)

Afspraak 4: Bij het (samen)werken met een verbonden partij beschouwen raad, college en ambtelijke organisatie de verbonden partij als onderdeel van de gemeente Druten. Ieder vervult een eigen rol. De raad is kaderstellend en controlerend. Het college is eigenaar en opdrachtgever. De ambtelijke organisatie is accounthouder. (sturen)

Afspraak 5: Elke aan de gemeente Druten verbonden partij kent een risicoprofiel en een daarbij passend toezichtarrangement. Raad, college en ambtelijke organisatie sturen op de verbonden partijen op basis van deze toezichtarrangementen. (sturen)

Afspraak 6: Jaarlijks voor de begroting beoordelen we met de auditcommissie de risicoprofielen van de Drutense verbonden partijen en stellen we toezichtarrangementen vast. (sturen)

Afspraak 7: Eén keer per bestuursperiode wordt er geëvalueerd en vaker als de auditcommissie daar aanleiding toe ziet. (evalueren)

Afspraak 8: Het college maakt bij het beëindigen van de relatie met een verbonden partij voor de raad inzichtelijk wat het beëindigen van de relatie betekent. (beëindigen)

1. Inleiding: Het begrip Verbonden Partijen

1.1. Wat zijn Verbonden Partijen?

"Een verbonden partij voert een publieke taak voor ons uit. En als gemeente hebben wij in een verbonden partij een bestuurlijk en financieel belang[1]. Een verbonden partij kan de vorm hebben van een Gemeenschappelijke regeling, een B.V., een N.V., een stichting, een vereniging of een coöperatie." (Nota Verbonden Partijen, 2018)

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat algemene regels voor de verantwoording door gemeenten en provincies. Het BBV geeft als definitie van een verbonden partij: *"Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuur en een financieel belang heeft."*

1.1.1. Bestuurlijk belang

Onder een bestuurlijk belang verstaan we dat we zeggenschap hebben. Die zeggenschap hebben we als gemeente omdat we vertegenwoordigd zijn in het bestuur van de verbonden partij, of omdat we stemrecht hebben. Is er alleen sprake van een benoemingsrecht of een recht om iemand voor te dagen, dan is er géén sprake van een bestuurlijk belang.

1.1.2. Financieel belang

We hebben een financieel belang als we aan de verbonden partij een bedrag ter beschikking stellen waarvoor geldt:

1. dat dit niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat; of
2. waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen (jegens derden) niet nakomt.

Wanneer de gemeente geld geeft aan een organisatie die daarvan activiteiten bekostigt (subsidie), leidt dit niet tot een financieel belang. Als er geen geld beschikbaar wordt gesteld maar tegen betaling een tegenprestatie plaatsvindt (overheidsopdracht), is er geen financieel belang en is dit geen verbonden partij.

1.2. De Verbonden Partijen van de gemeente Druten

Het gegeven is dat er dus een financieel én een bestuurlijk belang is wanneer het over verbonden partijen gaat. Samenwerkingspartners die volgens bovengenoemde definitie geen verbonden partij zijn, kunnen toch belangrijk zijn dat we graag grip blijven houden op deze partijen op de manier die in deze nota is beschreven. We nemen daarom enkele samenwerkingsverbanden die formeel geen verbonden partij zijn, toch mee in deze nota en beschouwen ze in praktijk als verbonden partij. Reden is dat we als gemeente risico lopen. Daarom is ook voor deze partijen een goede sturing van belang.

Wat hierboven benoemd staat geldt dus ook voor de gemeente Druten. Druten heeft zowel een financieel als een bestuurlijk belang bij een goede inrichting van de verbonden partijen en bij eventuele samenwerkingsverbanden waarbij het gewenst is deze blijvend te monitoren.

De gemeente Druten kent een aantal Verbonden Partijen. Deze partijen zijn al eerder in de jaarstukken van 2019 naar voren gekomen. In deze jaarrekening worden de volgende partijen genoemd als “Verbonden Partijen”:

- Werkorganisatie Druten Wijchen
- Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland (IBO)
- Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)
- GGD
- Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
- Milieusamenwerking en Afvalverwerking Nijmegen (MARN)
- Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)
- Recreatieschap Neder-Rijn, Lek en Waal
- Euregio Rijn-Waal
- Munitax
- Basisregeling Regio Nijmegen
- Gemeenschappelijke Regeling Maas en Waal
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (NV BNG)
- Vitens N.V.
- Dar N.V.
- Beheersmaatschappij De Waarden B.V. en Ontwikkelingsmaatschappij Druten-Oost C.V.
- Gelders Genootschap (Welstand)
- Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen Veluwe (RBT ANV)
- Vervoersorganisatie Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN)
- De Groene Metropoolregio

1.2.1. Meer informatie over de Verbonden Partijen

2. Naam:	Doel:	Rechtsvorm:	Deelnemers:
Bedrijfsvoeringsorganisatie “Werkorganisatie Druten-Wijchen”	Ambtelijke fusie, bewerkstelligen van een krachtige en professionele uitvoering van de werkorganisatie van de door de gemeenten opgedragen taken.	Bedrijfsvoeringsorganisatie	De colleges, van de gemeenten Druten en Wijchen
Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland (IBO)	Opsporing van en onderzoek naar fraude met uitkeringen en zorggelden	Centrum Regeling	Colleges van Beuningen, Druten, Berg en Dal, Heumen en Wijchen
Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen	Versterken en creëren van een kwalitatieve groei van de regio	Openbaar lichaam	De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)	Platformfunctie Module werkbedrijf: uitvoering arbeidsbemiddeling voor werkzoekenden. Module ICT: ICT dienstverlening voor	Openbaar lichaam	Raden en colleges van Beuningen, Druten, Berg en Dal, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen

	deelnemende gemeenten.		
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdiensten, Gezondheidszorg	Openbaar lichaam	Colleges van Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten,, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing	Openbaar lichaam	Colleges van Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Geldermalsen, Heumen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Nijmegen, Tiel, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel
Milieusamenwerking en Afvalverwerking Nijmegen (MARN)	Deelnemen in het aandelenkapitaal van ARN B.V. of haar rechtsopvolger	Openbaar lichaam	Raden, colleges en burgemeesters van Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen
Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)	Vergunningverlening, toezicht en handhaving wettelijk verplichte milieutaken	Openbaar lichaam	Colleges van Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen en GS van de Provincie Gelderland
Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal	Gezamenlijke belangen openluchtrecreatie, toerisme, landschapsschoon en natuurbescherming	Openbaar lichaam	De raden, de colleges en de burgemeesters van de gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, West Betuwe, Tiel en West Maas en Waal.
Euregio Rijn-Waal	Grensoverschrijdende samenwerking, activiteiten tussen grensgemeenten	Openbaar lichaam	Raden en colleges van diverse gemeenten en regionale overheden in Duitsland en Nederland
Munitax	Gemeentelijke belastingen	Centrum Regeling	Colleges van Beuningen, Druten, Berg en Dal, Heumen en Wijchen
Basisregeling Regio Nijmegen	Evenwichtige ontwikkeling regiobeleid	Gemeenschappelijk Orgaan	Raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Gennep, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen
Gemeenschappelijke Regeling Maas en Waal	Bevorderen economische ontwikkeling en werkgelegenheid	Openbaar lichaam	Raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Druten en West Maas en Waal
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (NV BNG)	Overheidsbank, maatschappelijk belang	N.V.	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van de gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap
Vitens N.V.	Publiek (drink-)waterbedrijf	N.V.	De gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied zijn aandeelhouder van Vitens
Dar N.V.	Afvalbeheer en beheer openbare ruimte	N.V.	Gemeente Nijmegen, Beuningen, Druten, Heumen, Wijchen en Berg en Dal.
Beheersmaatschappij De Waarden B.V. en Ontwikkelingsmaatschappij Druten-Oost C.V	Uitvoeren grondexploitatie plangebied Druten Oost/Tichellande	B.V. / C.V.	Gemeente Druten en Van Wanrooij Projectontwikkeling

Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen Veluwe (RBT ANV)	Bevordering van het toerisme, duurzame ontwikkeling streek	Stichting	Stichting Regionaal Bureau Toerisme Knooppunt Arnhem Nijmegen, Gem. Berg en Dal, Gem. Beuningen, Gem. Heumen, Gem. Mook en Middelaar, Gem. Nijmegen, Gem. Wijchen
Gelders Genootschap (Welstand)	Onafhankelijk adviesorganisatie omgevingskwaliteit	Vereniging	ALV: Wethouders, burgemeesters van de aangesloten ledengemeenten en een bestuurlijk voorzitter.
Vervoersorganisatie Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN)	Aanvullend vervoer WMO, Jeugdwet, leerlingenvervoer en kleinschalig OV in de regio	Bedrijfsvoeringsorganisatie	De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar
De Groene Metropoolregio	Woningbouw, circulariteit, economie en mobiliteit. Maar ook samenwerking op het gebied van cultuur en toerisme is een aandachtsveld. Met als doel het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter van onze bijzondere regio.	Gemeenschappelijke regeling	De colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen, Zevenaar.

1.3. Het belang van Druten in de Verbonden Partijen

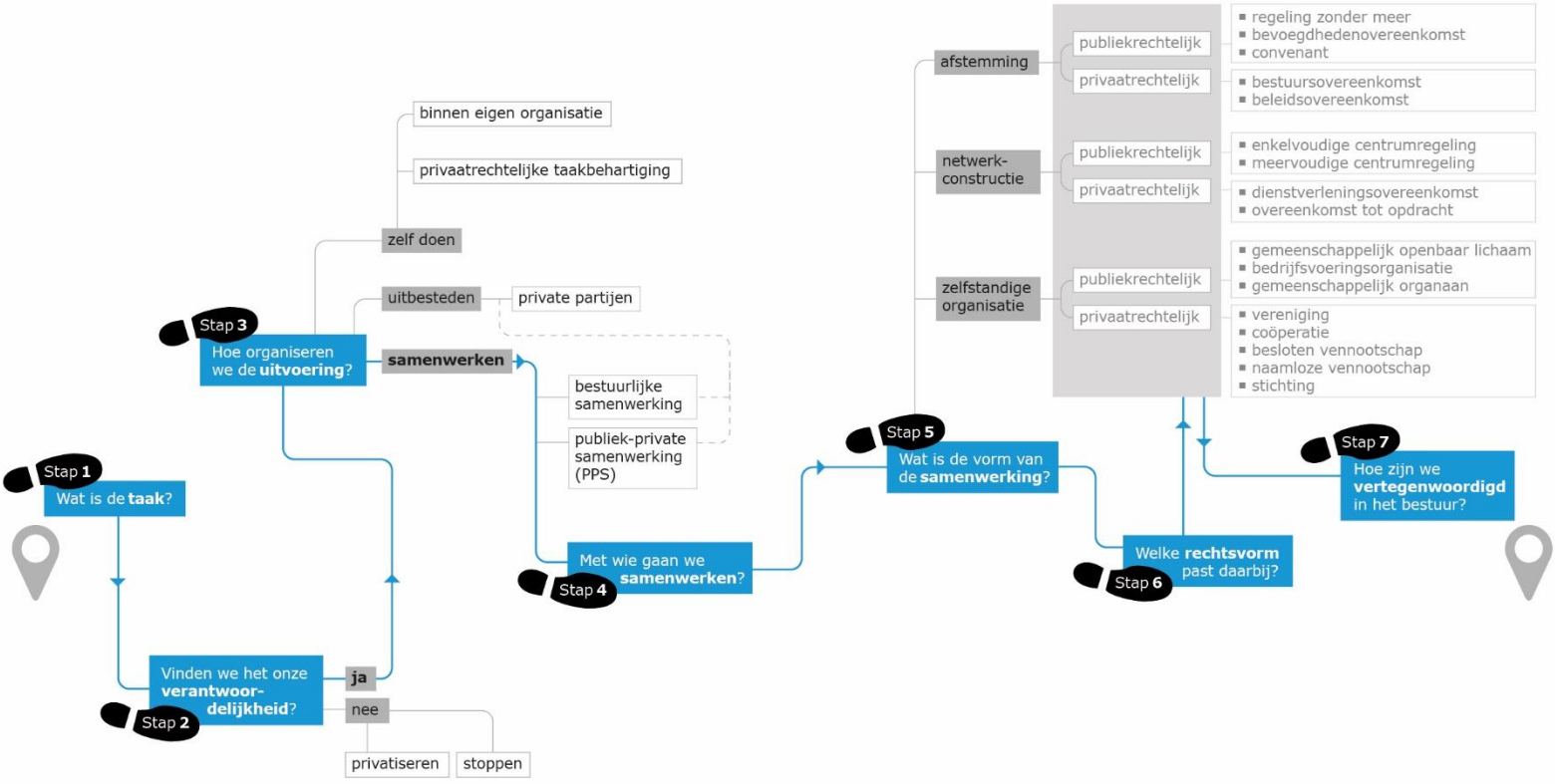
In het jaar 2020 is in totaal voor ruim **[aantal in geld]** aan middelen beschikbaal gesteld aan gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen in de vorm van verbonden partijen. Dit komt overeen met **[percentage]** van onze begroting van ditzelfde jaar. Het is en blijft belangrijk dat de gemeente inzicht houdt in de kosten en financiële risico's en bestuurlijke risico's die zij met de verbonden partijen kan lopen.

2. Fase 1: Oprichten

2.1. De aanleiding voor samenwerking

In de fase oprichting wordt er overwogen om een samenwerking met een verbonden partij aan te gaan en hoe deze samenwerking ingericht kan worden. Deze fase moet voor de gemeente Druten zorgen voor maximale grip, gezien er in deze fase sprake is van beslissingsmacht. Wanneer deze samenwerking eenmaal is ingericht, is het voor zowel de gemeente Druten als de verbonden partij moeilijk om terug te komen op de samenwerking. Het is dus belangrijk dat zowel de gemeente Druten als de verbonden partij, met het oog op de toekomst, de juiste stappen zetten en afwegingen zorgvuldig te maken.

2.2. Stappenplan

1. Een heldere analyse van het vakgebied en de aard van de taak is van belang om de samenwerking goed in te richten. Je moet weten waarom je eraan begint. En kunt daar later op teruggrijpen, bijvoorbeeld bij een evaluatie.
2. Zien we de taak niet als onze verantwoordelijkheid, dan plaatsen we de uitvoering, de verantwoordelijkheid en het belang buiten de organisatie (privatiseren) of we stoppen met de taak.
3. Als we ervoor kiezen om de taak uit te blijven voeren, hebben we de keuze voor zelf doen, samenwerken of uitbesteden.
4. Als we gaan samenwerken is de belangrijkste keuze die tussen bestuurlijke samenwerking en publiek-private samenwerking. Die keuze wordt mede bepaald door de ‘aard van de taak’. Bepaalde overheidstaken mogen alleen worden uitgevoerd door de overheid zelf of een samenwerkingsverband van overheden.

5. Is de beste keuze bestuurlijke samenwerking, dan is de vraag in welke vorm deze gestalte gaat krijgen. Wordt het een afstemming, een netwerkconstructie of een zelfstandige organisatie?
6. Bij deze keuze spelen onder andere transparantie en invloed een rol. Publiekrechtelijke samenwerking geeft meer waarborgen voor democratische controle, verantwoording en transparantie. Daarom heeft een publiekrechtelijke samenwerking in principe de voorkeur.
7. De laatste stap draait om de keuze hoe we als gemeente bestuurlijk vertegenwoordigd zijn in de verbonden partij.

2.3. Het besluitvormingsproces

Het is de taak van het college om te zorgen voor een zorgvuldig proces en een gedegen besluit over de oprichting van een nieuwe verbonden partij. Dit proces kan per situatie verschillen, hierom is het bijvoorbeeld ook afhankelijk van de wensen van de regio. Doordat situaties kunnen verschillen, legt het college, per initiatief, voorafgaand een procesvoorstel ter kennisname aan de raad voor. Zo mogelijk is dit een gefaseerd besluitvormingsproces waarbij de raad wordt meegenomen in de onderzoeks- en inrichtingsfase. IN het voorstel staat per fase welke informatie de raad ontvangt en welke besluitvorming wordt verwacht.

3. Fase 2: Sturen

3.1. Het belang en de complexiteit

Deelnemen in verbonden partijen levert zowel financiële als bestuurlijke risico's op. Om de voordelen optimaal te kunnen benutten en de risico's te kunnen beheersen is sturing op de verbonden partijen belangrijk, echter is sturing op de verbonden partijen vaak een complex proces.

3.1.1. Complexe sturing

De complexiteit van sturing op de verbonden partijen heeft te maken met:

- De verminderde invloed omdat de afstand groter is;
- Het feit dat de democratische legitimatie afkomstig is van de gezamenlijke raden;
- De balans tussen vertrouwen en controle;
- De afhankelijkheid van regionale partners en de verbonden partij zelf;
- De combinatie van de rol van (mede-) eigenaar en opdrachtgever.

3.1.2. Het doel van sturen

Met de sturing op verbonden partijen willen we bereiken dat de verbonden partij de overeengekomen opdracht realiseert binnen de daarover afgesproken beleidsinhoudelijke en financiële kaders. Om dit mogelijk te maken moet de verbonden partij kansen en bedreigingen op tijd signaleren en hier door risicomanagement op sturen. Daarnaast moet zij rechtmatig opereren, adequaat reageren op nieuwe ontwikkelingen en transparant zijn in de informatievoorziening. Krijgt een verbonden partij dit niet voor elkaar, dan sturen we bij.

3.1.3. Bewuste keuzes

Om effectief te kunnen sturen op verbonden partijen moeten we als gemeente de juiste sturingsinstrumenten op de juiste manier toepassen, vanuit de juiste rol. We moeten dus bewuste keuzes maken in de sturing. Rekening houdend met de verminderde invloed, afhankelijkheid en dynamiek van het netwerk én de mogelijk tegengestelde belangen.

3.1.4. Actieve opstelling

Daarnaast kan een actieve opstelling de ervaren afstand verkleinen en zo de mind-set veranderen. Dit kan door de taak van de verbonden partij en de verbonden partij zelf te beschouwen als onderdeel van de gemeente. Zo halen we de sturing meer naar ons toe en is de partij werkelijk verbonden.

3.2. De rollen

Bij verbonden partijen is gemeente Druten in veel gevallen zowel eigenaar als opdrachtgever. En dat ook nog eens samen met andere gemeenten.

3.2.1. Eigenaar

Als (mede-)eigenaar formuleren we kaders en houden we toezicht op de realisatie. De bedrijfsvoering moet gezond zijn. Zijn er ongeregeldheden binnen het samenwerkingsverband of ontstaan er financiële of personele gevolgen, dan moet de eigenaar financieel bijspringen. Het is belangrijk op deze rol voldoende sturing te hebben en houden. Het gaat hier niet om alleen het belang van Druten maar ook het belang van alle deelnemers samen. We hebben samen baat bij een gezonde organisatie.

3.2.2. Opdrachtgever

De opdrachtgever heeft juist belang bij sturing op de uitvoering. Hij streeft naar een zo goed mogelijke kwaliteit tegen zo laag mogelijke kosten. Hierbij is de gemeentelijke beleidsmatige input zo groot mogelijk. Het individuele belang van de gemeente is, vanuit de rol van opdrachtgever, doorslaggevend.

3.2.3. Strijdige belangen

De belangen van een opdrachtgever en eigenaar kunnen tegenstrijdig zijn. Dit zien we terug in de rollen die onze bestuurders hebben in een Dagelijks Bestuur (eigenaarschap) of Algemeen Bestuur (opdrachtgever). Een bestuurder kan als DB-lid instemmen met een besluit in het belang van de GR, maar als AB-lid in het belang van de gemeente tegen stemmen. Bijvoorbeeld wanneer het verzoek om een goedkoop product of verstrekkende specifieke beleidswensen ten koste gaat of een negatieve invloed heeft op een gezonde bedrijfsvoering van de organisatie. Het is belangrijk dat we ons bewust zijn van deze rollen en van de mogelijke tegenstrijdigheden die dit met zich meebrengt.

3.2.4. Rol van de gemeenteraad

De gemeenteraad heeft in alle gevallen een kaderstellende en controlerende taak. Zij stelt de bestuurlijke kaders vast door middel van de gemeentelijke begroting. De gemeentelijke begroting vormt samen met de gemeentelijke jaarrekening de basis voor de controlerende taak. De verbonden partij is een (gezamenlijk) middel om de (lokale) bestuurlijke ambities te realiseren en moet worden gezien als ware het een onderdeel van de gemeente.

De controlerende taak met betrekking tot verbonden partijen houdt in, dat de gemeenteraad controleert of de verbonden partij de afgesproken taak binnen de gestelde kaders uitvoert én of het college dit goed bewaakt en waar nodig bijstuurt.

Kernvragen voor de raad zijn:

- Corresponderen de doelstellingen van de verbonden partij (nog steeds) met die van de gemeente?
- Worden de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen binnen de kaders gerealiseerd?
- Is er aanleiding om de deelname aan of sturing op de verbonden partij te wijzigen of te beëindigen?

In sommige gevallen is de raad deelnemer aan de verbonden partij. De raad kiest dan de vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur. Dit kan een raadslid of een collegelid zijn. De raad heeft dan één of meer bevoegdheden van de raad overgedragen aan het samenwerkingsverband. De raad is in dit geval actiever betrokken. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling.

3.2.5. Rol van het college

Het is de taak van het college om als opdrachtgever zicht te houden op de uitvoering, prestaties, kosten en risico’s van de verbonden partij. In relatie tot verbonden partijen heeft het college bovendien als eigenaar de taak om de continuïteit en de risico’s van de verbonden partij te bewaken en te beheersen en hier waar nodig op bij te sturen.

Tegelijk komt het college bij verbonden partijen meer op afstand te staan van de uitvoering. Hierdoor heeft het college in verhouding tot de interne organisatie minder directe invloed en meer aandacht voor toezicht en verantwoording.

Het college heeft de taak om de gemeenteraad goed te informeren over het reilen en zeilen van de verbonden partijen. Bovendien is het belangrijk dat zij raadsleden vroegtijdig betrekt bij belangrijke besluiten of ontwikkelingen. In feite is er voor de informatieplicht van het college richting de gemeenteraad geen verschil tussen taken die zijn belegd binnen de eigen organisatie of die van een verbonden partij.

3.2.6. Rol van het ambtelijk apparaat

Het ambtelijke apparaat heeft een belangrijke rol om het bestuur optimaal in staat te stellen om op verbonden partijen te sturen. Medewerkers treden op als accounthouder en komen tot afspraken met de verbonden partij en onderhouden er contact mee. Zij ondersteunen het bestuur met informatieverstrekking en advisering. Het ambtelijk apparaat organiseert afstemming met de accounthouders van andere gemeenten.

3.3. De instrumenten om te sturen

3.3.1. Sturingsinstrumenten voor informatievoorziening:

- Gemeentelijke P&C cyclus
- Kadernota van de verbonden partijen
- Voorlopig jaarverslag van de verbonden partij
- Ontwerpbegroting van de verbonden partij
- Begroting van de verbonden partij
- Jaarverslag verbonden partij
- Jaarverslag gemeente
- Raadscommissie verbonden partijen
- Informatierecht t.a.v. het college
- Informatierecht t.a.v. een afgevaardigde in het bestuur
- Informatierecht t.a.v. het AB, DB of de voorzitter
- Onderzoekscommissie

3.3.2. Sturingsinstrumenten voor verantwoording:

- Verantwoording vragen aan een lid van het bestuur
- Verantwoording vragen aan collegeleden

3.3.3. Instrumenten voor bijsturing:

- Zienswijze op ontwerpbegroting
- Gemeentelijke begroting
- Moties
- Verordeningen
- Beleidsregels
- Ontslagrecht t.a.v. een afgevaardigde
- Ontslagrecht t.a.v. een wethouder
- Wijziging van de gemeenschappelijke regeling
- Uittreding uit de gemeenschappelijke regeling

3.3.4. Overige:

- Regionale afstemming ambtelijk
- Regionale afstemming bestuurlijk

3.4. De sturing van de Verbonden Partijen

3.4.1. Risicoprofielen

Onze verbonden partijen verschillen sterk van elkaar. Hierdoor variëren ook de gemeentelijke belangen en risico's. Dit vraagt om maatwerk in sturing.

Bij de ene verbonden partij wil je dus intensiever de vinger aan de pols houden dan bij de andere. Om te kunnen beoordelen hoe intensief de sturing moet zijn, stellen we voor onze verbonden partijen een risicoprofiel op. Des de groter het bestuurlijk, maatschappelijk en/of financieel risico, des de intensiever is de sturing op de partij en de informatievoorziening aan de gemeenteraad. Alle Drutense verbonden partijen worden op basis van hun score op deze indicatoren ingedeeld in risicoprofiel Laag, Gemiddeld of Hoog.

3.4.2. Toezichtarrangement

Bij elk risicoprofiel hoort een passend toezichtarrangement. We kennen drie toezichtarrangementen: Basis -, Basis en Basis +.

Basis -
Dit is het arrangement met de minste en lichtste sturingsinstrumenten, voor de verbonden partijen met een laag risicoprofiel. Dit pakket bevat de volgende instrumenten:

- P&C cyclus
- Begroting en jaarverslag van de verbonden partij ter inzage.
- Zienswijze op de ontwerpbegroting in dit pakket gedelegeerd aan het college.
- Informatierecht t.a.v. het college. (een informatienota aan de raad als er relevante ontwikkelingen zijn)

Basis
Dit is het arrangement met een gemiddelde sturing, voor de verbonden partijen met een gemiddeld risicoprofiel. Dit pakket bevat de volgende instrumenten:

- P&C cyclus
- begroting en jaarverslag van de verbonden partij worden uiterlijk 15 april aan gemeente aangeboden. (gemeenschappelijke regelingen en stichtingen)
- Zienswijze wordt behandeld in de raad.
- Informatieverstrekking via een informatienota aan de raad als er relevante ontwikkelingen zijn.

Basis +
Dit is het arrangement met een bovengemiddelde sturing, voor de verbonden partijen met een hoog risicoprofiel. Dit pakket bevat de volgende instrumenten:

- P&C cyclus
- Begroting en jaarverslag van de verbonden partij worden uiterlijk 15 april aan gemeente aangeboden.
- Zienswijze worden behandeld in de raad.
- Twee raadsleden worden door de raad aangewezen om actief de gemeenschappelijke regeling te monitoren. De portefeuillehouder zorgt er samen met de raadsleden op dat deze tussentijds actief geïnformeerd worden over ontwikkelingen en de raadsduo's worden uitgenodigd wanneer de zienswijzen naar de gemeenteraad gaan. De duo's krijgen een uitgebreidere toelichting en informeren vervolgens de raad hierover in de vergadering.
- Vaste en actieve informatieverstrekking via een informatienota aan de raad per kwartaal over ontwikkelingen bij verbonden partij, tenzij er niets te melden is.

- Informatierecht t.a.v. het AB, DB of de voorzitter (Raadsverzoek tot het organiseren van een Informatiebijeenkomst met verbonden partij over de ontwikkelingen, eenmaal per jaar)
- Raadsverzoek tot een ambtelijke evaluatie op nut en noodzaak van één van de verbonden partij in dit arrangement.
- De Raad initieert coalitievorming met andere gemeenteraden met ondersteuning van de betrokken Griffies.

De motivatie om verbonden partijen ver weg of dichtbij te plaatsen is tweedelig: het bestuurlijk-maatschappelijk belang en het financiële aspect spelen hierbij beide een grote rol. Bij de ene verbonden partij wil je dus intensiever de vinger aan de pols houden, dan bij de andere. Des te groter het bestuurlijk en/of financieel risico, des de intensiever de sturing op de partij en de informatievoorziening aan de gemeenteraad. Alle Drutense verbonden partijen zijn op basis van hun score op deze indicatoren ingedeeld in risicoprofiel laag, gemiddeld of hoog.

3.4.3. De verbonden partijen en de toezichtarrangementen

Als we de Drutense verbonden partijen indelen in risicogroepen en die combineren met de toezichtarrangementen, ziet de sturing van verbonden partijen er zo uit:

3.5. Wijziging wet gemeenschappelijke regelingen

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) maakt samenwerking mogelijk voor bestuursorganen van de provincies, gemeenten en waterschappen. Daarbij kunnen bevoegdheden van het (lokale) bestuur overgedragen worden aan (het bestuur van) een interbestuurlijk samenwerkingsverband. Steeds meer opgaven waar een gemeente mee te maken heeft, houden niet op bij de gemeentegrenzen en spelen op regionaal niveau. Ook kan door samen te werken effectiever en efficiënter worden gehandeld.

De wijziging houdt verschillende maatregelen in die de betrokkenheid van raadsleden, statenleden en leden van het algemeen bestuur van waterschappen in het bestuur en inspraak van inwoners en maatschappelijke organisaties verbeteren, zoals het versterken van de positie van gemeenteraden bij de besluitvorming in en door gemeenschappelijke regelingen en de introductie van aanvullende controle-instrumenten.

Wanneer dit zal leiden tot belangrijke wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), dan zal deze nota geactualiseerd worden daar waar nodig.

4. Fase 3: Evalueren

4.1. Periodieke evaluatie

Aan het begin van een nieuwe bestuursperiode worden alle verbonden partijen geëvalueerd op nut en noodzaak. Bij deze evaluatie wordt bezien of deelname van de gemeente aan de verbonden partij nog steeds voldoende bijdraagt aan de gemeentelijke doelstelling, of de doelstellingen nog actueel zijn én of de verbonden partij naar behoren functioneert. De resultaten uit de planning- en control cyclus van afgelopen jaren zijn onderdeel van deze evaluatie. Deze periodieke evaluatie wordt uitgevoerd door het nieuwe college, en wordt indien nodig tussentijds bijgesteld. Mocht de auditcommissie het nodig vinden om vaker te evalueren, dan hebben zij hier de mogelijkheid tot.

4.2. Vier deelgebieden

Tijdens deze evaluatie worden er over vier deelgebieden vragen gesteld:

- Het behalen van de doelstellingen
- De financiële en juridische stand van zaken
- De bestuurlijke en organisatorische stand van zaken
- Het samenwerkingsverband

4.3. Evaluatie is maatwerk

Zoals de toezichtarrangementen maatwerk zijn, is ook de opzet en insteek van de periodieke evaluatie dat. In principe is voor verbonden partijen met toezichtarrangement Basis – de evaluatie minder intensief dan voor de partijen met toezichtarrangement Basis +. Maar actuele of toekomstige ontwikkelingen kunnen de vorm en intensiteit van de evaluatie beïnvloeden.

4.4. Advies aan de raad

Een evaluatie gaat vergezeld van een advies aan de raad. De evaluatie kan leiden tot voortzetting, herziening of ontbinding van de verbonden partij of beëindiging van onze deelname.

4.5. Bijsturen

Om te bepalen op welke aspecten we als gemeente moeten bijsturen en hoe we dat doen, kan het stappenplan voor oprichting een goede leidraad zijn.

5. Fase 4: Beëindigen

Als er een samenwerking met een verbonden partij wordt aangegaan, gebeurt dat in principe voor onbepaalde tijd. Dit betekent echter niet dat deze relatie zonder meer voor onbepaalde tijd wordt voortgezet. De periodieke evaluatie uit fase 3 kan leiden tot een heroverweging van de relatie. Daarnaast zijn er ontwikkelingen die per definitie leiden tot een heroverweging.

Hierbij valt te denken aan;

- Het niet nakomen van afspraken door de verbonden partij;
- Het slecht presteren van de verbonden partij;
- Een wijziging van de doelstelling(en) van een verbonden partij;
- Een wijziging van de doelstelling(en) van de gemeente Druten;
- Het bereiken van het doel waarvoor de verbonden partij is opgericht en/of waarvoor de samenwerking is aangegaan.

5.1. Afspraken over beëindiging

Met sommige verbonden partijen hebben we afspraken gemaakt over eventuele beëindiging. In dat geval vormen die afspraken een leidraad. Vaak zijn de afspraken over uittreden erg streng of niet reëel. Hierdoor kan uitstappen veel geld kosten. Het is juist daarom zo belangrijk om al tijdens de oprichting van een verbonden partij het te hebben de voorwaarden tot uittreding.

5.2. Voor- en nadelen afwegen

Als er vooraf in de startvoorwaarden geen goede afspraken zijn gemaakt over doorontwikkeling, ontbinden of uittreden, dan kan uittreden een langdurig en/of kostbaar proces worden. Het is goed om de voor- en nadelen tegen elkaar af te zetten in het integrale advies.

5.3. Rol van college en raad

Net als bij de oprichting van een verbonden partij speelt de raad een rol bij een wijziging van een regeling/ statuut of beëindiging van een verbonden partij. Het proces verloopt op vergelijkbare wijze als bij het aangaan van een verbonden partij. Om de raad in staat te stellen om zijn kader stellende en controlerende taak uit te voeren, maakt het college bij het beëindigen van een relatie met een (nieuwe) ver - bonden partij voor de raad in ieder geval inzichtelijk wat het op termijn beëindigen van de relatie zal betekenen.

Bijlagen

Raadsduo's

Verbonden Partij	Verantwoordelijke raadsduo	Indeling
Werkorganisatie Druten Wijchen	Ellen Thomassen & Claudia Barten	Basis +
Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland (IBO)	Geen raadsduo	Basis -
Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen	Gerard Worm & Haci Aslan	Basis +
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)	Mustafa Enkür & Dini Uitdehaag Agendacommissie: Mevr. Faassen (Dhr. Aslan reserve-lid)	Basis +
GGD	Ramon Postulart & Kees Arts	Basis +
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Ronald Thoonen	Basis +
Milieusamenwerking en Afvalverwerking Nijmegen (MARN)	Ton Ebben	Basis +
Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)	*Duo wordt nog benoemd bij het presidium	Basis +
Recreatieschap Neder-Rijn, Lek en Waal	Marinka Faassen & Karin Pen	Basis -
Euregio Rijn-Waal	Geen raadsduo	Basis -
Munitax	Geen raadsduo	Basis -
Basisregeling Regio Nijmegen	Geen raadsduo	Basis -
Gemeenschappelijke Regeling Maas en Waal	Geen raadsduo	Basis -
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (NV BNG)	Geen raadsduo	Basis -
Vitens N.V.	Geen raadsduo	Basis -
Dar N.V.	Geen raadsduo	
Beheersmaatschappij De Waarden B.V. en Ontwikkelingsmaatschappij Druten-Oost C.V.	Geen raadsduo	Basis -
Gelders Genootschap (Welstand)	Geen raadsduo	Basis
Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen Veluwe (RBT ANV)	*Duo wordt nog benoemd bij het presidium	Basis +
Vervoersorganisatie Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN)	Geen raadsduo	Basis
De Groene Metropoolregio	Regioagendacommissie GMR: Dhr. Thoonen en Dhr. Aslan.	Basis +

De verschillende rechtsvormen

Rechtsvorm	Betekenis
Bedrijfsvoeringsorganisatie	De bedrijfsvoeringsorganisatie is een nieuwe lichte samenwerkingsvorm in de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). De bedrijfsvoeringsorganisatie kan uitsluitend worden ingesteld bij zogenoemde collegeregelingen, regeling waaraan uitsluitend colleges van burgemeester en wethouders (of gedeputeerde staten resp. het dagelijks bestuur van een waterschap) deelnemen. Daarmee is de samenwerking per definitie beperkt tot uitvoering of bedrijfsvoering, de wettelijke verantwoordelijkheden van dat college.
Centrumregeling	Centrumconstructie, waarbij een centrumgemeente wordt aangewezen die namens de (overige) deelnemers bevoegdheden uitoefent. Een enkelvoudige centrumregeling kent één centrumgemeente, meervoudig kent meerdere centrumgemeenten (ieder eigen beleidsterrein). Allen mandaat aan organen of ambtenaren centrumgemeente, geen overdracht van (verordenende) bevoegdheden (delegatie). Centrumgemeente moet rekening houden met de verordeningen en andere regelingen van de niet-centrumgemeente(n). Centrumconstructie hoeft niet per se via een centrumregeling, maar kan ook via mandaatbesluit.
Gemeenschappelijke regeling	De gemeenschappelijke regeling kent geen definitie in de WGR. Het is een functionele samenwerking tussen bestuursorganen van gemeenten en/of waterschappen en/of provincies om een gezamenlijk belang te behartigen. Het gaat om uitvoering van bevoegdheden van bestuursorganen. Niet de rechtspersoon gemeente, maar de bestuursorganen zijn deelnemer aan de regeling en ondertekenen de regeling, voor zover het hun bevoegdheid betreft. Akkoord/toestemming van de raad op deze regeling is vereist.
(Gemeenschappelijk) Openbaar lichaam	Een openbaar lichaam heeft rechtspersoonlijkheid zodat het zelfstandig kan optreden in het maatschappelijk verkeer. Een openbaar lichaam kan contracten en convenanten aangaan, eigen personeel in dienst nemen, fondsen beheren en zelfs een publiek of privaat samenwerkingsverband oprichten. Personeel dat overgaat van een gemeente naar een openbaar lichaam behoudt de ambtenarenstatus. Een openbaar lichaam heeft een Algemeen Bestuur (AB) én een Dagelijks Bestuur (DB).
Gemeenschappelijk orgaan	Een gemeenschappelijk orgaan is geen rechtspersoon. Hierdoor kan een gemeenschappelijk orgaan geen privaatrechtelijke rechtshandelingen verrichten, wel kan dit in naam van één of meer deelnemers. Regeling van zeer eenvoudige aard, veelal enkelvoudige, beperkt omschreven

	doelstelling, die geen geleed bestuur nog rechtspersoonlijkheid vereist.
Regeling zonder meer (art. 1 WGR)	Een regeling zonder meer is een regeling waarbij twee of meer gemeenten een gezamenlijk belang willen behartigen en afspreken hoe zij met hun bevoegdheden zullen omgaan. Voorbeelden hiervan zijn: convenant, intentieovereenkomst en bevoegdhedenovereenkomst. Alleen sprake van regeling als er wordt verwezen naar art. 1 WGR. Kan ook via privaatrechtelijke overeenkomst (BW).
Besloten Vennootschap (B.V.)	Met een BV (Besloten Vennootschap) wordt een rechtsvorm bedoeld waarmee een bedrijf als een rechtspersoon wordt gezien en zelf verplichtingen kan aangaan. Hierdoor is de oprichter niet persoonlijk aansprakelijk wanneer er schulden ontstaan in het bedrijf. Deze rechtsvorm met beperkte aansprakelijkheid is dan ook de meest gekozen variant bij het oprichten van een bedrijf. In de meeste gevallen kunnen bestuurders van een besloten vennootschap niet persoonlijk aansprakelijk worden gehouden. Wanneer er sprake is van onbehoorlijk bestuur, geldt dit als uitzondering op deze regel.
Naamloze Vennootschap (N.V.)	Een nv (naamloze vennootschap) is een rechtsvorm met rechtspersoonlijkheid. Dat betekent dat de bestuurders in principe niet aansprakelijk zijn met hun privévermogen voor eventuele schulden. Het kapitaal van een nv is verdeeld in aandelen, die in bezit zijn van de aandeelhouders. De hoogste macht ligt bij deze aandeelhouders. Dit betekent dat zij het recht hebben om beslissingen te nemen over het bedrijf. Ook kunnen zij het bestuur benoemen en ontslaan. De aandelen kunnen worden doorverkocht.
Commanditaire Vennootschap (C.V.)	Een commanditaire vennootschap (cv) is een bedrijf van minimaal 2 personen. Iedereen die deelneemt is een vennoot. Er zijn bij de cv 2 soorten vennoten: - Beherende vennoten. Als beherend vennoot heeft u de dagelijkse leiding in het bedrijf. - Stille vennoten, ook wel commanditaire vennoten genoemd. De stille vennoot is alleen financieel betrokken door geld beschikbaar te stellen. De stille vennoot bemoeit zich niet actief met het bedrijf, in tegenstelling tot aandeelhouders bij een bv. U kunt een cv zien als bijzondere vorm van de vof. Net als de vof is de cv geen rechtspersoon. De beherende vennoten zijn daarom met hun eigen geld aansprakelijk voor mogelijke schulden van het bedrijf.

Stichting	Een stichting is een organisatie die niet als doel heeft om winst te maken. In plaats daarvan probeert een stichting een maatschappelijk, sociaal of ideëel doel te halen. Een stichting mág wel winst maken met een onderneming. De voorwaarde is dat u deze winst uitgeeft aan het behalen van het ideële doel van de stichting. Een stichting heeft altijd een bestuur. In de statuten kunt u bepalen dat er ook een raad van commissarissen is. Deze houdt toezicht op het bestuur. De stichting is een rechtsvorm met rechtspersoonlijkheid. Dat betekent dat de bestuurders meestal niet aansprakelijk zijn met hun privévermogen voor eventuele schulden.
Vereniging	Een vereniging is een organisatie die niet als doel heeft om winst te maken. Meestal organiseert een vereniging maatschappelijke activiteiten. Zoals een sport- of buurtvereniging. Een vereniging mág wel winst maken met een onderneming. De voorwaarde is dat u deze winst gebruikt voor de maatschappelijke activiteiten van de vereniging. U mag de winst niet onder de leden verdelen. Een vereniging bestaat uit leden (minimaal 2). De hoogste macht ligt bij de ledenvergadering. Dit betekent dat op de ledenvergadering beslissingen worden genomen over de organisatie. De leden hebben allemaal één stem op de ledenvergadering. De ledenvergadering benoemt het bestuur, dat meestal ook uit leden bestaat. Een vereniging heeft geen aandeelhouders. Het geld van een vereniging komt binnen via de contributies die leden betalen. En bijvoorbeeld via donaties en inzamelingsacties. Er zijn 2 soorten verenigingen: - Een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid. De vereniging heeft dezelfde rechten en plichten als een burger. Ze kan bijvoorbeeld een huis kopen, geld lenen en een erfenis ontvangen. Wilt u met uw vereniging subsidie ontvangen? Dan moet u vaak een vereniging zijn met volledige rechtsbevoegdheid. - Een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid. Naast de vereniging zijn ook de bestuurders privé aansprakelijk. Een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid richt u op zonder tussenkomst van de notaris.

Werkwijze evaluatie, wat wordt geëvalueerd en hoe wordt dit gedaan?

In onderstaand overzicht staat aangegeven waar een verbonden partij op geëvalueerd dient te worden op hoofdpunten. Onder deze hoofdpunten staat aangegeven welke vragen hierover gesteld kunnen worden om tot een goede en duidelijke evaluatie te komen.

Doel	
• Behaalt de verbonden partij haar doelstellingen/resultaten/taken?	-
• Past de doelstelling van de verbonden partij nog binnen de gemeentelijke doelstelling?	-
Financiële stand van zaken	
• Hoe verloopt de ontwikkeling van de kosten?	-
• Hoe groot is het financiële risico?	-
• Bestaan er langlopende contracten met de verbonden partij?	-
• Heeft de gemeente Druten garanties of leningen uitstaan bij de verbonden partij?	-
• Bestaan er samenwerkingsovereenkomsten tussen de verbonden partij en externe partijen?	-
• Is de verbonden partij aanbestedingsplichtig (zie notitie commissie BBV)?	-
• Zijn er verplichtingen en garanties gesteld bij liquidatie?	-
• Hoe is het risicomanagement van de verbonden partij?	-
Bestuurlijke en organisatorische stand van zaken	
• Is er bestuurlijk interesse voor de verbonden partij?	-
• Hoe effectief is de bestuurlijke vertegenwoordiging geweest in de afgelopen jaren?	-
• Hoe is de invulling van de rol geweest van alle betrokken partijen (zowel de verbonden partij als de raad, het college en de ambtelijke organisatie)?	-
• In hoeverre zijn genomen beslissingen van de verbonden partij gunstig/ongunstig uitgepakt voor Druten?	-
• Hoe is de afstemming met de andere opdrachtgevers/eigenaars van de verbonden partij?	-
Samenwerking	
• Hoe verloopt de samenwerking met de verbonden partij?	-
• Komt de verbonden partij haar afspraken na?	-

• Heeft/hebben de verschillende partij(en) nog steeds de behoefte om samen te werken?	-
Integraal	
• Is samenvoegen van samenwerkingsverbanden/verbonden partijen een optie?	-
• Welke relevante externe ontwikkelingen vinden plaats? (Nieuwe geïnteresseerde gemeenten? Een proces van herindeling?)	-

Verdieping rolverdeling college en raad

Rolverdeling tussen raad en college aanloopfase

Wanneer er wordt besloten om een samenwerking aan te gaan met een verbonden partij bestaat er een volgende rolverdeling: Het college zal een ontwerpbesluit om deel te nemen aan een verbonden partij voorleggen aan de raad. De raad zal besluiten hiervoor wel of geen toestemming te geven. Het college heeft de bevoegdheid van het beslissen over het oprichten van of deelnemen aan privaatrechtelijke organisaties via de Gemeentewet (art. 160, lid 1). Het is echter alleen mogelijk om een besluit te nemen nadat het college de raad in de gelegenheid heeft gesteld om haar wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken. Het college kan niet zomaar een privaatrechtelijke organisatie oprichten en daaraan deelnemen. Dat mag alleen 'als dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang' (art. 160, lid 2). Gedeputeerde Staten moet een dergelijk besluit ook nog goedkeuren. Zij kunnen deze goedkeuring alleen onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (art. 160, lid 3).

Rolverdeling tussen raad en college uitvoerfase

Het is de taak van het college om toezicht te houden op de realisatie van de doelen, prestaties, kosten en de risicobeheersing van de verbonden partij in kwestie. De raad heeft een controlerende rol m.b.t. de uitvoering van de taken van de verbonden partij volgens de gestelde kaders en of het college dit goed bewaakt en zo nodig bijstuurt. Daarnaast is het de taak van het college om de gemeente te vertegenwoordigen in de bestuursorganen van de verbonden partijen of gemeentelijke vertegenwoordigers aan te wijzen (bijvoorbeeld in de vorm van raadduo's).

